

şiiir bir dñnya gñrñşñdñr
kñltñr, sanat ve şiiir 'derdi'

öteki-siz

yıl: 4

sayı: 4

issn: 1303-3700

7.500.000 TL / 7.5 YTL

öteki sizler

yazılar

aydın balyer
kerem ünüvar
emre erbatur
emre kutlay
ayşem seval demiriz
umut ardıl
halim şafak
mehmet karasu
sakine hayırlı
hüseyin tahir
seher özbay
uğur akpur
bahar yiğitbaş akça
yunus emre aydın
çiğdem kurt
lütfi bayer
a. attıla güven
şeref özsoy
ilker cırık
l. kalyujnaya/çeviri
ayşe özkan
seyhan özmenek
sezai sarıoğlu
tanju sarı
ihvan tevfik
a. galip
vedat kamer
hakan arslanbenzer
baki ayhan t.
yılmaz arslan
mustafa fırat
şeref bilsel
asuman susam
söyleşi:
umut çetin
umut çetin
zafer yalçınpınar
gökçe polatoğlu
c. hakkı zariç
emirali yağın
l.türkiye-iran edebiyat günleri
öteki-siz kitaplığı

okuma nedir? okur kimdir 2
devrimin merkezinden okumanın kıyısına 8
kitap ve kurt 10
bakmak mı? okumak mı? 13
shakespeare okumaları 16
iç kapağa hükmeden sanat: ex libris 20
okur ve yazarın pornografikleşen dünyası 22
edebiyat okurunu bekliyor 28
tüketim kültürü ve hızlı okuma kursları 32
ilkokuma/ilkokur 34
'insan olmak' ne 37
öğrenilmiş çaresizliğimiz 38
arakne (d)okuyor 40
bibliyoterapi ya da ilaç yerine kitap 43
okur olarak çevirmen 46
sahaflık üzerine 47
hijyen adamlar; korsan kitaplar 50
korsan kitabın iyisi 52
tavşanın tüyleri arasında 54
benim 'mülteci' yüzüm: maksim gorki 57
çeviri ve çevirilebilirlik 61
yaratıcı ve eleştirel düşünce 62
şiirin kalbini kırma pratiği... 66
poetikanın evrensel iddiası 78
poetika şair okur düzleminde... 84
politikanın arka bahçesi... 88
şiirin metafiziğine önhazırlık 93
röportaj kuşağı 94
manifesto yazarı olarak şair... 98
içi boşalmış insan ya da... 102
ismet özel'in "mataramda tuzlu su"... 104
tanpınar'ın poetikasına giriş 108
bisikletli kızın arkadaşları... 114
vecdi çıracıoğlu 120
kitap tanıtım: iz ve kaçak 126
kitap tanıtım: üç ayın kırk ayını 127
alper çeker dedi ki 130
herpes 131
öztürk uğraş'a mektup 132
"tek mülk hiçliktir" 134
138-178
179

şiiirler

oğuz özdem
metin fındıkcı
doğan ergül
lâle müldür
binali duman
adnan gül
özge dirik
bâki ayhan t.
halil cem aydemir
selahattin yolğiden
sabahattin umutlu
şükri sever
serkan ışın
sadık yaşar
hasan güneş
suna
tezer cem
ali aydemir
atılğan alper aslan
cengiz kılçer
f. m. kamboz
george messo
cafer keklikçi
mazhar kara
efe duyan
carl sandburg/çeviri
bayram balcı
m. met altun
fergun özelli
yılmaz arslan
salih aydemir
a. uğur olgar
mesut aşkın
hakan işcen
zabi hamis/çeviri
zeynep arkan
vedat kamer
muzaffer demir
c. hakkı zariç
ismail cem doğru
i. deniz aslan
derya önder

şiirin metafiziğine önhazırlık ya da rainer'in lou'su için imgeye suikast

VEDAT KAMER

vedat@kuzeyyildizi.com

"Şiir, gerçekliği, olmadığı gibi gösterirken, ona, nasıl olması gerektiğini buyurur." – Oruç Aruoba

I

şiir üzerine düşünmenin önündeki en büyük engel imgedir. imge sözcüğünün disiplinler arasındaki anlam muğlaklığını kaldırmak, dilin yapısını da düşündüğümüzde, zorunlu bir hale gelmiştir. sorunun temelini de "dil yapıtışı nedir?" sorusu göstermektedir.

dilin en yoğunluklu kullanımı ben ve içses¹ arasındaki diyalogdadır. şiirin bu süreçte oluştuğu inancıyla söyleyebilirim ki, bildirişimin iletkenliğini düşüren sözcükten daha iyi bir iletken olmalıdır ki, bu da dilin yapıtışı olan 'resim'dir². resimlerinin sözcüklere indirgenmesi ise 'eğretileme'dir.

II

şair, şiiriyle geçmişi ulaşılmaz kılıp hakikati hapseder. bunu nasıl yaptığını kabaca şu şekilde anlatabiliriz: 1- şairin gerçekliği —varolan herşeyi?— geçmiştedir, resimler ne şimdiye, ne de geleceğe ait değildir. 2- zaman içinde varolan herşey bozulmaya mahkûmdur. bundan dolayı şair resimlerini zamanüstü kılmak ister. bunları zamanüstü kılmasının da tek yolu hayallerini ve gerçekliğini inkâr eden üçüncü bir gerçeklik —ya da yokluk?— eylemektir³. 3- bunun olanaklılığı da resimlerin eğretilmeye indirgenmesi sürecinde anlamın geçişsiz olmasında saklıdır. acılarımızın zemini olan zaman ve mekân kişiye içkin olduğu için şiire aktarılamaz ve şiir 'zamansız'⁴ ve 'mekânsız' dolayısıyla da 'anlamsız' olarak varlık kazanır⁵.

III

tümele yaklaştıkça bireysellikten uzaklaşırsınız (ör: gül-çiçek-bitki). resimlerin biricikliği, tümellerin resimsizliğine dayanır. okur resmetmek ister. bundan dolayı tümellere yaslanmış bir şiir okura yavan gelecektir. zihin ihtivasını kategorik bir şekilde muhafaza ettiği için, sözcük benzerlerini çağırarak suretiyle resmin belirginleşmesinde yardımcı olur. tümel dediğimiz şey de, benzersizlik ideali ve tek anlamlılık üzerine kurulmuştur. dolayısıyla da okuru yormaz⁶.

her şiir doğası gereği okunmak ister. bu söz o kadar geçerlidir ki, şair de bu isteğin kölesi olur şiirin sürecinden kovulduğunda. bir diğer —sevindirici?— durum da okurun resimlerinin hiçbir zaman şairin resimleriyle örtüşemeyeceğidir. çünkü okurun zamanı ve mekânı şairinkinden farklıdır⁷. şairin anlam verme olanağı bu kadar imkânsızken, neden şiir bu kadar okunmak ister?⁸ ■

03.10.2004

1 içses kavramının nispeten ilkel kaldığının farkındayım, ama öteki-vicdan-bilinç-gönül-tasavvurgücü kavramlarını açmılabilmek oldukça uzun soluklu bir metni gerektiriyor — şu an için kendimi bu mazeret ile bu işten kurtarayım.

2 alternatif olarak tasavvur/tasarım da kullanılabilir. burada resmi tercih ediyor olmamın sebebi tasavvur/tasarım'ın bilinç ile ilintisinin ben'in zayıflığı ile tezat oluşturmasıdır — ki bu tezat birinci dipnot ortadan kalkana kadar varlığını sürdürecekmış gibi duruyor.

3 gerçeklik kendisini şiire devreder.

4 zaman içine saplanmış unsurları dert edinmiş bir şiirin de kalıcılığını, derinliğini de gözden geçirmek gerekiyormuş gibi geliyor bana. resimlerimizin toplumsal karşılığı nedir? toplumsallığın vermiş olduğu gerçekliğin neresinde durmak istersiniz?

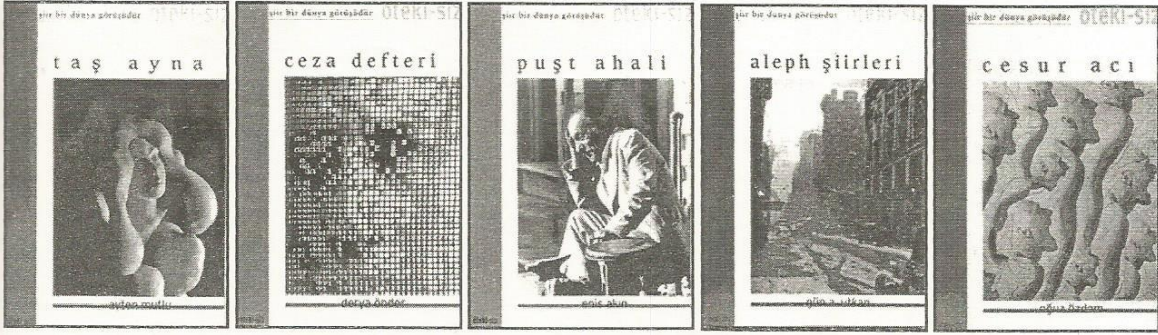
5 bundan dolayı şiirde şairin acısını ve anlamını bulamayız. şiir okurun acısının —göl?— aynasıdır. içseslerin farklılığı ortaklık kurmayı da imkânsız kılar.

6 okuru yormaz derken de sözlükler aklıma geliyor. ne zaman başladığını tam tahmin edemediğim ama ikibinsözlükçüğü olarak adlandırabileceğim birşey var ortada. bir sözcüğü alıp onu tanımlıyor şairlerimiz. bunun resmetmek ile ilintisinin derinleştirilmesi gerektiğini düşünüyorum. bugün zafer yalçınpınar'ın "kelimenin yüzü" adlı e-kitabını (bkz: zinhar.com) okurken tekrar bu konuyla yüzleştim ve irkildim.

7 benim anlamadığım diğer birşey de mısırtaşçı editörlerin, şu dizinin bir benzeri falanca şairin filanca şiirinde var, yayımlayamayız, al şiirini başına çal şeklindeki serzenişleridir. şimdi resimlerin sayısı ile sözcüklerin sayısını kabaca karşılaştırsak, şu soruyu birlikte sorabilir miyiz: benzer dizelerin aynı resimden indirgenme olasılığı nedir? bir de 'tek bir şiir fikir vermiyor'cular var, onların durumu daha da vahim.

8 bu soruya bulaşmak isteyen karşıısına —önce— 'estetik olan aynı zamanda etik midir' sorusu da çıkıyor — gibi. seçimi iyi/kötü arasında mı yapmak istersiniz, yoksa estetik/etik arasında mı? buradan ürün dergiciliğine de sıçramak mümkün tabii ki.

öteki-siz kitaplığı

ayten mutlu
taş ayna

derya önder
ceza defteri

enis akın
puşt ahali

gün a. utkan
aleph şiirleri

oğuz özdem
cesur aci

fadil kocagöz
is kandilin uçurtması

sadık akfırat
bozuk şiirler

salih aydemir
meriç hanım

salih aydemir
(h)ıçlenmeler

öteki-siz

kültür, sanat ve şiir 'derdi'

issn: 1303-3700 yıl: dört
sayı: dört – aralık/ocak/şubat 2005
ediri: 7.500.000 TL / 7,5 YTL.

sahibi ve sorumlu yazı işleri müdürü: Vedat Kamer
yayına hazırlayanlar: Derya Önder, Salih Aydemir
baskı: Can Matbaacılık [212-6131077]
dağıtım: Pentimento [212-2933959]
yazışma adresi: PK 458 34141 Şişli/İstanbul
e-posta: otekisiz@otekisiz.com
öteki-siz ofisi: Hüseyinaga Mh. İstiklal Cd.
Tokathyan İşhanı Kat: 5 No: 41 Beyoğlu/İstanbul

Yayımlanan yazıların
sorumluluğu yazarların aittir.

Yazar ve şiirler aynı zamanda,
yazı ve şiirlerinin vicdani
sorumluluğunu da taşırlar.

Gönderilen ve elden verilen yazılar
yayımlansın ya da yayımlanmasın
iade edilmez.

Yaygın ve süredir.
Üç ayda bir yayımlanır